

[Morten Lange.]

der kommer udefra, kan gøre en effektiv indsats for at forenkle og effektivisere arbejdet i udenrigsministeriet. Måske har venstre og de konservative en viden, som vi ikke har, om, hvem den højtærede udenrigsminister har i kikkerten, og måske er dette grunden til deres negative holdning. Da vi som sagt ikke ved noget herom, og da regeringens forslag om sekretariatschefen forekommer os sagligt velbegrunder, stemmer vi følgelig for det, uanset at vi ikke ved, hvad der er i posen.

Det er for vanskeligt at afholde sig fra samtidigt at bemærke, at VK-partierne siden 1959 har agiteret meget med, at der kunne spares overordentlig store beløb på udenrigstjenesten. Nu hørte vi det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft takke for nogle beskedne håndrører. Det var måske værd at overveje, om der ikke burde ned sættes et særligt pacificeringsudvalg, som kunne spare 2-3 mill. kr., hvorefter vi kunne slippe for at høre mere om de store besparelser, som VK-programmet indeholdt. Vi er ikke i tvivl om, at der er besparelser at hente. Men når man springer op som en løve og kræver millionbesparelser og derefter takker for 80 000 kr., så er der noget galt i oplægget.

Som det fremgår af betænkningen, kan vi ikke stemme for ændringsforslag nr. 5 til § 9 i lovforslaget om normering af stats-tjenestemandstillinger. I lovlorslagets § 9 var der oprindeligt foreslået en sammensætning af udetillægsnævnet, som indebar, at der i dette skulle indtræde et antal folketingsmedlemmer, nemlig et for hvert af de i finansudvalget repræsenterede partier. Denne affattelse var enslydende med affattelsen af tilsvarende paragraffer i adskillige andre love og må forekomme rimelig, når man betænker, at folketinget, som har den bevillende myndighed, må have et rimeligt indseende med administrationen af den slags udgiftsposter, der ikke på forhånd er fastlagt ved lov.

Der har ved tidligere lejlighed været rejst tvivl om, hvorvidt folketinget har ret til at vælge repræsentanter på den måde. De sagkyndige er uenige. Professor Alf Ross har været spurgt og mener, fremgangsmåden forliges ganske godt med grundlovens § 52 om, at folketingets valg skal ske

efter forholdstal. Professor Poul Andersen er af modsat mening.

Nu har man — længe efter lovforslagets fremsættelse — besindet sig på, at der foreligger et notat fra statsministeriet affattet i det Herrens år 1955 gående ud på, at hvis folketinget har ret til at vælge repræsentanter, der ikke er medlemmer af folketinget, så er den hidtidige praksis særdeles lovlig; men hvis der stilles krav om, at de skal være medlemmer af folketinget, skal valget foregå efter forholdstal. Derfor kommer udvalgsflertallet nu med et ændringsforslag om, at fem af udetillægsnævnets medlemmer skal vælges af folketinget efter forholdstal. Der står „efter forholdstal“. Det skulle være unødvendigt, hvis det er lov mæssigt nødvendigt, at de skal vælges på den måde. Hensigten er måske ikke svær at forstå, når man ved, at ændringen foreslås af socialdemokratiet, venstre, konservative og radikale, som efter denne ordning kan monopolisere udetillægsnævnet for sig og holde socialistisk folkeparti udenfor. Det er sin sag, og vi må beundre den dødsforagt, hvormed de radikale går ind for denne nyordning. Men måske er det ikke mod, men derimod en lysegrøn tro på, at de altid vil være så gode venner med socialdemokratiet, at dette vil sikre dem en plads i nævnet, uanset hvor stor eller lille den radikale gruppe her i tinget måtte være. Det er en helt anden sag, at det vist bliver svært at forklare befolkningen, at der er noget demokrati forbundet med den monopolisering, som de fire partier her er i færd med at foretage. Mange vil vel — forhåbentlig med urette — få det indtryk, at hvad udetillæggene, som er en delikat affære, angår, er der altså noget, som skal skjules, eller som kun de særligt indviede edsbrødre må få kendskab til.

Ikke fordi vi er syge efter at komme i udetillægsnævnet — vi har navn nok — men af principielle grunde må vi modsætte os den fra andre lignende forhold afvigende praksis, man nu vil lovfæste vedrørende udenrigstjenesten; vi stemmer derfor mod det pågældende ændringsforslag. Det vil ikke gavne det saglige arbejde her i tinget, hvis den således instituerede linje videreføres.

Lovforslagene er i øvrigt, så vidt vi kan overskue dem, tilfredsstillende. Hermed er